

1. Temat: Witajcie w Narnii – krainie po drugiej stronie ...szafy.

Spotkanie z lekturą

Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa

Kilka słów o lekturze
Książka opowiada o przygodach czworga rodzeństwa: Piotra, Edmunda, Zuzanny i Lucji. Dzieci odkrywają w domu swojego tymczasowego opiekuna – profesora Kirke'a [czytaj: Kirka] – szafę, która prowadzi wprost do magicznego świata Narnii. Bohaterowie wraz z lwem Aslanem będą musieli stawić czoła Białej Czarownicy, która bezprawnie i okrutnie rządzi tym królestwem w czasie trwającej od stu lat bezustannej zimy.

Clive Staples Lewis [czytaj: klajw stæples lujw]
(lata życia: 1898–1963)
Już w dzieciństwie wolał świat książek niż sport czy inne zabawy. Najbardziej lubił opowieści o rycerzach i postaciach fantastycznych. Został pisarzem, profesorem literatury i filozofem. Zasłynął między innymi jako autor cyklu *Opowieści z Narnii*. Książki te sprzedały się w liczbie ponad 100 milionów egzemplarzy.

Na dużym ekranie
Na podstawie *Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa* powstał film. Zapoczątkował on serię ekranizacji następnych książek z cyklu. W wersji filmowej ukazały się jeszcze: *Książę Kaspian* (2008 rok), *Podróż „Wędrowca do Świt”* (2010 rok) oraz *Srebrne krzesło* (2018 rok).
Zdjęcia z filmu *Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa*, reżyseria Andrew Adamson [czytaj: endriu adamson], 2005 rok

Dla zainteresowanych
Inne książki z cyklu *Opowieści z Narnii*:

- *Książę Kaspian*
- *Podróż „Wędrowca do Świt”*
- *Srebrne krzesło*
- *Koról i jego chłopiec*
- *Siostrzeniec Czarodzieja*
- *Ostatnia bitwa*

Ciekawostka
Kiedy Clive miał siedem lat, cała jego rodzina przenieśli się do nowego domu w Strandtown [czytaj: strend-taŋ]. Tam jego ojciec sam zrobił dużą, dębową, bogato rzeźbioną szafę. Clive, jego brat Warren [czytaj: loren] oraz ich kuzyni często się w niej chowali. Dzieci w zupełnych ciemnościach słuchały fantastycznych opowieści, które wymyślał Clive. Tworzyły w wyobraźni własne światy.

Podczas czytania lektury

1. Przygotuj notatkę na temat światów przedstawionych w lekturze. Przerysuj tabelę i uzupełnij ją brakującymi informacjami.

	Dom profesora	Świat Narnii
Położenie geograficzne	?	?
Wygląd	?	?
Mieszkańcy	?	?

2. Zanotuj w punktach najważniejsze wydarzenia przedstawione w powieści.
3. Zaznacz karteczkami samoprzylepnymi fragmenty, w których opisano:
 - wygląd i wiek Piotra, Zuzanny, Edmunda i Łucji,
 - cechy charakteru i zachowanie poszczególnych dzieci,
 - lwa Aslana,
 - wygląd i postępowanie Białej Czarownicy.
4. Zapisz w zeszycie przydomki poszczególnych dziecięcych bohaterów. Pamiętaj o poprawnej pisowni.
5. Zanotuj wszystkie skojarzenia z innymi książkami lub opowieściami, które przychodzą Ci na myśl podczas czytania lektury.
6. Zwróć uwagę na zakończenie historii o przygodach dzieci w Narnii.

Zdjęcie z filmu *Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa* w reżyserii Andrew Adamsona [czytaj: endriu adamsona], 2005 rok

293

Clive Staples Lewis

Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa

Fragmenty

Tłumaczenie: Andrzej Polkowski

LEKTURA
OBOWIĄZKOWA

W NARNII PRZYGODY
NIGDY SIĘ NIE KOŃCZA

Dwaj królowie i dwie królowe rządili Narnią sprawiedliwie, a panowanie ich było długie i szczęśliwe. [...] w miarę jak upływały lata, zmienili się i wydorosleli. Piotr stał się wysokim, barczystym mężczyzną i słynnym rycerzem, a nazywano go królem Piotrem Wspaniałym. Zuzanna wyrosła na smukłą, pełną wdzięku dziewczynę [...]. Nazywano ją królową Zuzanną Łagodną. Edmund stał się mężczyzną poważniejszym i spokojniejszym niż Piotr i zasłynął z mądrych rad i wyroków, a nazywano go królem Edmundem Sprawiedliwym. A Lucja pozostała wciąż tak samo żywa i złotowłosa [...]. Jej własny lud nazywał ją Lucją Mężną.

I tak żyli sobie w wielkiej radości, a jeśli kiedykolwiek wspomnieli swoje życie w naszym świecie, było to tylko jakby wspomnienie snu. A jednego roku zdarzyło się, że Tumnus [...] przywędrował do nich z biegiem rzeki i przyniósł wiadomość o tym, że w jego okolicy pojawił się znowu Biały Jeleń – ten sam, który spełnia każde życzenie, jeśli się go schwyta. Tak więc obaj królowie i obie królowe [...], wśród dźwięku rogów i szczekania psów, wyruszyli na wielkie polowanie do Zachodniej Puszczy, aby schwytać Białego Jelenia. Tropili go bardzo długo, zanim go wreszcie zobaczyli. [...] Wreszcie Biały Jeleń zawiódł ich do puszczy tak gęstej, że nie mogli już dalej jechać konno. Wówczas odezwał się król Piotr (a mowa jego była teraz nieco inna, skoro tak długo był monarchą):

– Szlachetne siostry i prawy bracie, zsiądźmy teraz z naszych koni i pójdźmy za tym Jeleniem w gęstwinę, nigdy bowiem nie zdarzyło mi się polować na tak godną zwierzynę. [...]

Jak tylko to jednak uczynili, królowa Zuzanna powiedziała:

– Mili przyjaciele, oto jest dziw nad dziwy, jeśli mnie bowiem oczy nie mylą, widzę oto drzewo z żelaza.

– Pani – rzekł król Edmund – jeśli przypatrzysz się dobrze temu drzewu, ujrzysz, że jest to kolumna z żelaza, a na jej szczycie znajduje się lampa. [...] Nie wiem, czemu tak się dzieje, ale widok tej lampy na słupie dziwne we

mnie rodzi uczucie. W sercu mym czuję, jakbym już ją kiedyś widział, jakby to był sen albo sen we śnie. [...]

– I więcej jeszcze – dodała królowa Lucja – nie mogę bowiem oprzeć się przeczuciu, że jeśli minimy ten słup z lampą, spotkają nas jakieś dziwne przygody, albo też dokona się wielka odmiana naszych losów. [...]

Zatem weszli śmiało w gęstwinę leśną i zanim jeszcze zdążyli zrobić dwadzieścia kroków, przypomnieli sobie, że owa dziwna rzecz nazywa się Latarnią, a zanim zrobili drugie dwadzieścia kroków, zauważyli, że nie przeciskają się już między gałązkami jodeł, lecz między futrzanymi płaszczami. A w chwilę później wszyscy wysypali się – jedno po drugim – przez otwarte drzwi starej szafy do pustej garderoby i nie byli już królami i królowymi [...], lecz Piotrem, Zuzanną, Edmundem i Lucją w starych dzieciennych ubrankach. I był to ten sam dzień i ta sama jego pora, kiedy wszyscy czworo wskończyli do szafy, aby się w niej schować. [...]

I to byłby już naprawdę koniec tej historii, gdyby cała czwórka nie poczuła, że naprawdę trzeba wyjaśnić Profesorowi, dlaczego w szafie brakuje czterech płaszczy. A Profesor, który był człowiekiem bardzo osobliwym, nie powiedział im nic takiego, jak: „Nie bądźcie głupi!” albo: „Przestańcie kłamać!”, ale uwierzył w całą tę historię.

– Nie – powiedział – nie sądzę, aby mogło coś dobrego wyniknąć z próby powrotu do Narnii przez drzwi szafy celem przyniesienia tych płaszczy. Nie dostaniecie się już do Narnii TĄ drogą. I nie sądzę, aby był wielki pożytek z tych płaszczy, nawet gdybyście się tam dostali. Cóż to? Co się stało? No więc, tak, oczywiście, kiedyś jeszcze do Narnii powrócicie. Kto został raz królem w Narnii, na zawsze nim pozostanie. Ale nie próbujcie nigdy używać tej samej drogi. Powiem więcej: nie PRÓBUJECIE w ogóle tam się dostać. To się stanie samo, właśnie wtedy, kiedy nie będziecie się o to usilnie starać. I nie rozmawiajcie za dużo o tym wszystkim, nawet między sobą. A innym w ogóle o tym nie wspominajcie, chyba że spotkacie takich, co sami przeżyli przygody tego rodzaju. Co znowu? Po czym to poznać? Och, będziecie o tym dobrze WIEDZIEĆ. Będą mówić dziwne rzeczy, nawet ich wygląd będzie nieco dziwny. Miejcie oczy otwarte. [...]

I to już jest naprawdę koniec przygody ze starą szafą. Ale, jeśli Profesor miał rację, był to dopiero początek narnijskich przygód.

Po przeczytaniu

1. Na podstawie znajomości całej lektury powiedz, które postacie są najważniejsze.

 Nowa wiadomość

- **Bohaterowie główni (pierwszoplanowi)** to postacie, których działania i przeżycia są w utworze najważniejsze – mają decydujący wpływ na rozwój akcji.
- **Bohaterowie drugoplanowi** to postacie, które są związane z bohaterami pierwszoplanowymi, ale ich wpływ na przebieg wydarzeń jest mniej znaczący.

2. Opowiedz, jak się zmienili Zuzanna, Łucja, Piotr i Edmund podczas pobytu w Narnii.
3. Jakiej reakcji mogło spodziewać się rodzeństwo po rozmowie z Profesorem? Co zaskoczyło Cię w jego zachowaniu?
4. Przeczytaj ponownie ostatni akapit tekstu. Jak myślisz, co zapowiadają te słowa?
5. Jakie elementy fantastyczne występują w utworze *Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa*? Uzupełnij tabelę.

Cudowne postacie	Baśniowe miejsca	Niezwykłe wydarzenia	Magiczne przedmioty
?	?	?	?

 Nowa wiadomość

Powieść fantasy [czytaj: fantazy] przedstawia wydarzenia rozgrywające się w świecie fantastycznym, w którym rządzi magia, występują baśniowe postacie, na przykład elfy, karły, krasnale, driady, oraz miejsca, przedmioty i wydarzenia. Bohaterowie powieści fantasy walczą ze złem, stojąc na straży dobra.

Polecenia:

1. Zapisz temat w zeszytcie.
2. Przeczytaj informacje dotyczące lektury „Opowieści z Narnii”.
3. Możesz obejrzeć film.
4. Przeczytaj fragment lektury z podręcznika.
5. Wymień bohaterów.
6. Zapoznaj się z „Nową wiadomością”. Wklej do zeszytu.
7. Zrób pol. 5.
8. Zapoznaj się z „Nową wiadomością” (powieść fantasy). Wklej do zeszytu.

2. Temat: Jak napisać dedykację?

Szkoła mówienia i pisanía

Jak napisać dedykację?

Dedykacja to krótki tekst informujący o tym, komu ofiarowujemy prezent.

Dedykacja

Przydatne słowa, na przykład:

- **zwroty grzecznościowe używane na początku:** *Szanownej Pani Małgorzacie...*, *Drogiemu koledze...*, *Mojej ukochanej mamie...*
- **sformułowania przydatne w części końcowej:** *Rodzina Nowaków...*, *Twoja Marta...*, *Z wyrazami szacunku i wdzięczności...*

Jak napisać dedykację?

- Napisz, komu, co i z jakiej okazji ofiarowujesz.
- W podpisie poinformuj, że jesteś autorem dedykacji – zamieść swoje imię i nazwisko lub słowo, którym zwraca się do Ciebie odbiorca dedykacji. Warto wykorzystać też dodatkowe sformułowanie grzecznościowe, zwłaszcza kiedy dedykacja ma charakter oficjalny.
- Zapisz nazwę miejscowości i datę.

Komu? – adresat/adresatka dedykacji → *Dla naszej Wychowawczynie*

Z jakiej okazji? – powód dedykacji → *bukiet kwiatów i wyrazy sympatii*

Co? – przedmiot dedykacji → *z okazji Dnia Nauczyciela*

Kto? – autor/autorka/autorzy dedykacji → *Uczniowie klasy V b*

Gdzie? Kiedy? – czas i miejsce powstania dedykacji → *Gdańsk, 14.10.2018 r.*

Czas na ćwiczenia

1. Jakie błędy popełnili autorzy podanej dedykacji? Zapisz w zeszycie poprawiony tekst.

Dla najlepszego dyrektora szkoły pana Tomaszka,
za fajną pomoc w organizacji wolontariatu
– Strzała i Bystrzak z V b
Korytarz na III piętrze, 25.07.2018 r.

2. Wyobraź sobie, że chcesz podarować przyjacielowi lub przyjaciółce komiks o przygodach ulubionego bohatera w podziękowaniu za pomoc w nauce. Napisz w zeszycie dedykację, którą można dołączyć do upominku.

298

Polecenia:

1. Zapisz temat w zeszycie.
2. Wklej całą stronę do zeszytu.
3. Zapoznaj się z informacjami na temat dedykacji.
4. Przeanalizuj przykładową dedykację.